

College van burgemeester en wethouders**GOEDGEKEURD**

Vergadering van 3 februari 2026

Beleid en Uitvoering - Team
Samenleving

**12   2026_B&W_00107   Informatienota aanvullende analyses Ethos telling -
informereren****Samenstelling:**

Aanwezig:

Erik de Groot, burgemeester en voorzitter; Melvin Smit, wethouder; Trijn Jongman, wethouder; Marcel Scheringa, wethouder; Miriam Slomp-Dekkers, wethouder; Dennis Eikenaar, waarnemend gemeentesecretaris; Jelmer Trox, directiesecretaris

Samenvatting

Op 8 april 2025 is in de regio IJssel-Vecht, met Zwolle als centrumgemeente, een Ethos telling uitgevoerd door Hogeschool Utrecht in samenwerking met het Kansfonds. Een Ethos telling is een periodiek landelijk onderzoek dat dak- en thuisloosheid in Nederland in kaart brengt, met als doel een compleet beeld te krijgen van de omvang en aard van deze problematiek. Een Ethos telling kan iedere vier jaren worden uitgevoerd. Op 7 oktober 2025 is de raad geïnformeerd over de uitkomsten van de in de regio uitgevoerde Ethos telling. De Ethos telling gaf vooral informatie op hoofdlijnen. Daarom is vanuit de regio IJssel-Vecht gevraagd om een nadere duiding. Hiervoor zijn vanuit de regio verdiepende vragen aangeleverd. Deze informatienota gaat in op de nadere analyses voor de regio IJssel-Vecht.

Informatienota

Inleiding

Ethos telling: zeven categorieën dak- en thuisloosheid

De Ethos telling is op 8 april 2025 uitgevoerd als actie uit het regionaal uitvoeringsplan maatschappelijke opvang regio IJssel-Vecht. Met de telling zijn zeven categorieën van dak- en thuisloosheid in beeld gebracht:

1. mensen die verblijven in de openbare ruimte,
2. mensen die verblijven in de noodopvang,
3. mensen die verblijven in de tijdelijke opvang,
4. uitstromers uit instellingen,
5. mensen die verblijven in niet-conventionele woonruimten (zoals auto, kraakpand, vakantiewoning of caravan),
6. mensen die tijdelijk verblijven bij derden,

7. mensen met een dreigende huisuitzetting.

Uitkomsten Ethos telling

In de acht gemeenten van de regio IJssel-Vecht (Dalfsen, Hardenberg, Kampen, Ommen, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle) zijn op 8 april 2025 in totaal 1.611 dak- en thuisloze mensen geteld. In Steenwijkerland zijn op 8 april 2025 in totaal 188 dak- en thuisloze mensen geteld, dus mensen zonder een volwaardige woonplek. Hierbij ging het om 175 volwassen dak- en thuisloze mensen en om 13 kinderen die in een thuisloze situatie verbleven (bij vrienden, familie of in een gezinsopvangwoning). Het grootste deel van de in onze gemeente getelde dak- en thuislozen (153) verbleef in niet-conventionele woonruimten, zoals op vakantieparken of campings.

Uitkomsten nadere analyses

Met verdiepende vragen aan de Hogeschool Utrecht is in de tweede helft van 2025 gepoogd meer inzicht te krijgen in de data van de Ethos telling (zie bijlage 'Ethos telling, aanvullende analyses regio IJssel-Vecht'). Ook vanuit Steenwijkerland hebben we een tiental vragen gesteld, waarop we helaas geen of slechts ten dele antwoord hebben gekregen. Er blijft onduidelijkheid over het type niet-conventionele woonruimten waarin mensen verblijven. Ook zijn de antwoorden op de verdiepende vragen niet altijd even consistent. Zo worden voor Steenwijkerland aantallen kleiner dan 10 niet exact gerapporteerd, maar voor de regio als geheel op onderdelen wel. Ook wordt bijvoorbeeld niet gerapporteerd uit welk land of welke gemeente de dak- en thuisloze mensen in Steenwijkerland afkomstig zijn. Dit was geen onderdeel van de Ethos vraagstelling of niet ingevuld op het enquêteformulier.

Kernboodschap

De Ethos telling laat zien dat op 8 april 2025 in Steenwijkerland 188 personen in een situatie van dak- of thuisloosheid verkeerden, waarvan het merendeel in niet-conventionele woonruimten verbleef. De aanvullende regionale analyses geven echter te weinig detail om lokaal gericht beleid te ontwikkelen. Steenwijkerland zet daarom in op versterking van bestaande preventieve voorzieningen, op betere bereikbaarheid van mensen op vakantieparken en op verbetering van de regionale dataverzameling voor toekomstige Ethos tellingen.

Consequenties voor de gemeente

De aanvullende analyses voor de regio IJssel-Vecht hebben nauwelijks handvatten opgeleverd waar we op gemeentelijk niveau iets mee kunnen. De formulieren voor de Ethos telling zijn op 8 april 2025 door een veelheid aan organisaties en personen geanonimiseerd ingevuld. AVG-technisch gezien kunnen we hier als gemeente geen nader inzicht in krijgen.

Wat kan er wel

Steenwijkerland beschikt over sterke basisvoorzieningen, waaronder effectieve vroegsignalering voor schulden en een goede samenwerking met woningcorporaties bij het voorkomen van huisuitzettingen. Met zorgaanbieders en woningcorporaties is in 2025 een stevige samenwerking uitgewerkt voor de uitstroom uit Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis. Om dak- en thuisloze mensen op vakantieparken beter te bereiken en waar nodig ondersteuning te bieden worden in 2026 de spreekuren sociaal domein uitgebreid naar vakantieparken. We nemen de uitkomsten uit de Ethos telling serieus en blijven ons, zowel in regioverband als lokaal, inzetten om dak- en thuisloosheid in de gemeente te voorkomen.

Communicatie

In oktober 2025 is een persbericht over de uitkomsten van de Ethos telling opgesteld en verstuurd naar de verschillende media.

Vervolg

In overeenstemming met het regionaal uitvoeringsplan maatschappelijke opvang IJssel-Vecht doen we wat nu kan. Elke regiogemeente bepaalt lokaal welke acties binnen de eigen gemeente voorrang krijgen en in welk tempo. De nadruk in het uitvoeringsplan ligt de komende jaren op vier strategische doelen:

1. voorkomen van dak- en thuisloosheid door versterken van bestaanszekerheid,
2. wonen eerst, met ruimte voor passende woonzorgoplossingen,
3. passende opvang dichtbij,
4. passende ondersteuning die past bij de leefwereld.

We monitoren de acties van het regionaal uitvoeringsplan maatschappelijke opvang IJssel-Vecht in regioverband en rapporteren binnen de P&C-cyclus.

Vanuit Steenwijkerland geven we de organisatoren van de Ethos telling inhoudelijk terug dat ze met een aangescherpte vraagstelling gemeenten beter van dienst kunnen zijn. We willen in een eventuele volgende ronde tenminste graag inzichtelijk krijgen:

1. uit welke regio's of gemeenten de in Steenwijkerland verblijvende dak- en thuisloze mensen afkomstig zijn,
2. of ze wel of niet staan ingeschreven in Steenwijkerland en
3. daar waar ze verblijven in niet-conventionele woonruimten, in welk type niet-conventionele woonruimten ze verblijven.

De Ethos-methodiek wordt landelijk verder ontwikkeld en wordt in principe en indien gewenst elke vier jaar uitgevoerd.

Besluit

In te stemmen met de informatienota aanvullende analyses Ethos telling.

Bijlagen

---

1. Aanvullende analyses IJssel-Vecht.pdf
2. Rapportage regio IJssel-Vecht def.pdf

ETHOS- TELLING

Achtergrond

Deze analyses vormen een aanvulling op de resultaten gepresenteerd in de onderzoeksrapportage van regio IJssel-Vecht. De rapportage inclusief toelichting op de methode en de verschillende onderzoeksvariabelen is [hier terug te lezen](#).

Met regio IJssel-Vecht is overeengekomen dat aantallen kleiner dan 10 niet exact worden gerapporteerd in deze aanvullende onderzoeksrapportage, in plaats hiervan worden deze resultaten aangeduid met <10. Daarnaast zijn sommige resultaten, vanwege herleidbaarheid met andere categorieën, weergegeven als een waarde kleiner dan een specifiek getal (bijvoorbeeld <15 of <45).

De onderstaande tabellen bevatten cijfers over volwassenen uit de gehele regio IJssel-Vecht. Het gaat daarbij om de volgende 8 gemeenten:

- Zwolle
- Dalfsen
- Hardenberg
- Kampen
- Ommen
- Staphorst
- Steenwijkerland
- Zwartewaterland

Daarnaast zijn cijfers over volwassenen weergegeven per gemeente: Steenwijkerland, Hardenberg, Ommen en Zwolle.

De te beantwoorden vragen:

- **Gehele regio**
  1. Duiding onconventionele woonruimte; duiding leeftijd, gender, gezinssamenstelling en welke verblijfplek (vakantiepark, antikraak ect) .
  2. Jongeren: is het te achterhalen hoeveel jongeren een woonvraag hebben of toch wel een zorgvraag?
  3. Beschermd Wonen: Welke aanbieders stagneert het meest m.b.t. uitstroom?
- **Steenwijkerland:** 153 personen in onconventionele woonruimte:
  4. Geslacht: Man/ Vrouw
  5. Leeftijdscategorieën: 18 tot 27 jaar enzovoort.
  6. Hoeveel van deze mensen krijgen ondersteuning?
  7. Hoelang wonen ze er gemiddeld?
  8. Geboorteland? Hoeveel afkomstig uit Steenwijkerland (voordat ze in de onconventionele woonruimte terecht kwamen)? Hoeveel uit andere Nederlandse gemeente afkomstig?
  9. Welke bron van inkomsten hebben ze?
  10. Wat is de samenstelling huishouden?
  11. Hoeveel verblijven op een vakantiepark? Hoeveel op een andere onconventionele woonlocatie en welke?
  12. Wat is de reden van verblijf vakantiepark?
  13. Hoeveel hebben een jeugdzorg verleden?
- **Hardenberg**
  14. Ik ben benieuwd naar de achterliggende problemen met het oog op voorzieningen/begeleiding die nodig zijn/is en of dat per ETHOS-groep in beeld te brengen is.

- **Ommen**
  - 15. Hoeveel arbeidsmigranten er zijn geteld in de regio en lokaal in Ommen? Is uit de telling te halen dat de buitenslapers bijvoorbeeld arbeidsmigranten zijn?
- **Zwolle**
  - 16. Is het te achterhalen hoeveel jongeren een woonvraag hebben of toch wel een zorgvraag?
  - 17. Gezinnen: is het te achterhalen of het een woonvraag is of een zorgvraag duiding?

Resultaten aanvullende analyses

Gehele regio

Vraag 1: Duiding onconventionele woonruimte; duiding leeftijd, gender, gezinssamenstelling en welke verblijfplek (vakantiepark, antikraak ect)

In regio IJssel-Vecht verblijven in totaal 554 volwassenen in een niet-conventionele woonruimte dit is 40% van het totaal aantal getelde dak- en thuisloze volwassenen in de regio. Voor hen is gekeken naar de leeftijdscategorie:

- **18-27 jaar:** 149 personen
- **28-39 jaar:** 137 personen
- **40-49 jaar:** 87 personen
- **50-59 jaar:** 83 personen
- **60-69 jaar:** 51 personen
- **70+ jaar:** 47 personen

Daarnaast verbleven er 54 kinderen (0-17 jaar) in niet-conventionele woonruimten.

Gender:

- **Man:** 178 personen
- **Vrouw:** 160 personen
- **Onbekend:** 216 personen

Samenstelling van het huishouden:

- **Alleenstaand zonder kind(eren):** 173 personen
- **Alleenstaand met kind(eren):** 29 personen
- **Met partner zonder kind(eren):** 33 personen
- **Met partner met kind(eren):** 10 personen
- **Met ouder(s) zonder kind(eren):** <10 personen
- **Ander familieverband met kind(eren):** <10 personen
- **Onbekend:** 306 personen

En type niet-conventionele woonruimte (ook te vinden in de onderzoeksrapportage):

- **Antikraakwoning:** 177 personen
- **Vakantiewoning:** 93 personen
- **(Sta)caravan/camping:** 52 personen
- **Boot:** 25 personen
- **Hotel/B&B:** 7 personen
- **Camper(busje):** 7 personen

- **Auto:** 6 personen
- **Garage/schuur:** 5 personen
- **Bedrijfspand:** 4 personen
- **Woning zonder basisvoorzieningen:** 3 personen
- **Onbekend:** 172 personen
- **Anders:** 6 personen

Vraag 2: Jongeren: is het te achterhalen hoeveel jongeren een woonvraag hebben of toch wel een zorgvraag?

In totaal zijn er in regio IJssel-Vecht 472 jongeren geteld in de leeftijd 18 t/m 27 jaar, dit is 29% van het totaal aantal getelde dak- en thuisloze mensen. Al deze jongeren waren dak- of thuisloos in de nacht voorafgaande aan de teldag en dus hebben zij allemaal een woonvraag. Of zij daarnaast ook een zorgvraag hebben is in dit onderzoek niet specifiek uitgevraagd. We kunnen wel informatie geven over de inschatting die professionals maakten over de gezondheidsproblemen onder de getelde jongeren.

Per persoon konden meerdere (vermoedelijke) gezondheidsproblemen worden aangegeven. Bij een groot deel van de jongeren is niet bekend of er sprake is van gezondheidsproblemen. Het gaat hierbij om 360 personen. Het is niet duidelijk of de genoemde gezondheidskenmerken als oorzaak of gevolg kunnen worden gezien in relatie tot (dreigende) dak- en thuisloosheid. Voorzichtigheid is daarom geboden bij het interpreteren van deze cijfers.

- **(vermoeden van) mentale gezondheidsproblemen:** 57 personen
- **(vermoeden van) verslaving:** 24 personen
- **(vermoeden van) (licht) verstandelijke beperking:** 18 personen
- **Langdurige lichamelijke gezondheidsproblemen:** <10 personen
- **Fysieke beperking:** <10 personen
- **Geen gezondheidsproblemen:** 43 personen
- **Onbekend:** 360 personen

Ook kunnen we informatie geven over de aanleiding voor dak- of thuisloosheid. Per jongere is een inschatting gemaakt van de aanleidingen die direct hebben bijgedragen aan het verlies van woonzekerheid. Het is belangrijk om te benadrukken dat het hierbij niet gaat om oorzaken van dak- en thuisloosheid. Bij oorzaken wordt gekeken naar bredere onderliggende persoonlijke en structurele factoren, zoals het gebrek aan betaalbare en passende huisvesting, of onvoldoende toegankelijke zorg en ondersteuning. Per persoon konden meerdere aanleidingen voor verlies van woonzekerheid worden aangegeven.

- **Relatiebreuk:** 15 personen
- **Huisuitzetting:** 20 personen
- **Conflict met familie/huisgenoten:** 57 personen
- **Gedwongen verlaten van een woning:** 18 personen
- **Financiële problemen:** 13 personen
- **Huiselijk geweld:** 18 personen
- **Psychische problemen:** <15 personen
- **Verslaving:** <10 personen
- **Gevlucht vanwege oorlog of politieke vervolging:** 13 personen
- **Ontslag uit een instelling:** 20 personen
- **Onbekend:** 191 personen

Vraag 3: Beschermd Wonen: Welke aanbieders stagneert het meest m.b.t. uitstroom?

Op basis van de ETHOS onderzoeksresultaten kunnen we geen informatie geven over specifieke aanbieders van beschermd wonen locaties die de uitstroom stagneren in regio IJssel-Vecht. In totaal verblijven er 273 mensen op de teldag (8 april 2024) langer in een instelling wegens gebrek aan passende vervolghuisvesting om naar uit te stromen. We kunnen wel informatie geven over het type instelling waar zij langer verblijven:

- **GGZ-instelling:** <15 personen
- **Beschermd wonen:** 17 personen
- **AZC (alleen indien iemand statushouder is en langer dan 6 maanden wacht op vervolghuisvesting):** 242 personen
- **Anders:** 10 personen

Steenwijkerland

In totaal zijn er 175 dak- en thuisloze volwassenen geteld in gemeente Steenwijkerland. Voor deze volwassenen zijn enkele profielkenmerken hieronder uitgesplitst.

Vraag 4: Geslacht: Man/ Vrouw

Gender:

- **Man:** 38 personen
- **Vrouw:** 29 personen
- **Onbekend:** 108 personen

Vraag 5: Leeftijdscategorieën: 18 tot 27 jaar enzovoort.

Leeftijdscategorie:

- **0-17 jaar:** 13 personen
- **18-27 jaar:** 37 personen
- **28-39 jaar:** 31 personen
- **40-49 jaar:** 30 personen
- **50-59 jaar:** 29 personen
- **60-69 jaar:** 23 personen
- **70+ jaar:** 25 personen

Vraag 6: Hoeveel van deze mensen krijgen ondersteuning?

Actieve begeleiding:

- **Ja:** <10 personen
- **Nee:** <10 personen
- **Onbekend:** 167 personen

Vraag 7: Hoelang wonen ze er gemiddeld?

Op basis van de informatie die we ophalen met het ETHOS-telonderzoek kunnen we niet zeggen hoe lang iemand al in de gemeente verblijft waarin deze persoon op de teldag (8 april 2024) is geteld. Wel kunnen we iets zeggen over hoe lang deze volwassenen op de teldag al dak- of thuisloos zijn:

Duur dakloosheid:

- **Korter dan 2 maanden:** <10 personen
- **2 tot 4 maanden:** <10 personen
- **4 maanden tot 1 jaar:** 40 personen
- **1 tot 2 jaar:** 26 personen
- **2 tot 5 jaar:** 14 personen
- **5 jaar of langer:** <10 personen
- **Er is nog huisvesting (alleen van toepassing voor mensen met een dreigende huisuitzetting):** <10 personen
- **Onbekend:** 81 personen

Vraag 8: Geboorteland? Hoeveel afkomstig uit Steenwijkerland (voordat ze in de onconventionele woonruimte terecht kwamen)? Hoeveel uit andere Nederlandse gemeente afkomstig?

Op basis van de ETHOS onderzoeksresultaten kunnen we geen informatie geven over hoeveel mensen uit gemeente Steenwijkerland afkomstig zijn. We kunnen alleen aangeven welke mensen in gemeente Steenwijkerland verbleven in de nacht voorafgaand aan de teldag (nacht van 7 op 8 april 2024). Dit waren 175 mensen, waarvan 153 in een niet-conventionele woonruimte verblijven. We kunnen wel informatie geven over het geboorteland van de totaal 175 getelde dak- en thuisloze volwassenen in Steenwijkerland:

- **Nederland:** 55 personen
- **Anders, namelijk:** <10 personen
- **Onbekend:** 113 personen

En over het geboorteland van de 153 volwassenen die in Steenwijkerland in een niet-conventionele woonruimte verblijven:

- **Nederland:** 42 personen
- **Anders, namelijk:** <10 personen
- **Onbekend:** 107 personen

Vraag 9: Welke bron van inkomsten hebben ze?

Inkomstenbronnen (per persoon konden meerdere inkomstenbronnen worden aangegeven door de professional):

- **Vast of tijdelijk werk (inclusief ZZP'ers):** 16 personen
- **Bijstandsuitkering:** 14 personen
- **Daklozenuitkering:** geen personen
- **Ziekte of arbeidsongeschiktheidsuitkering:** <10 personen
- **Werkeloosheidsuitkering:** <10 personen
- **Studiefinanciering:** geen personen
- **Informeel inkomen:** geen personen
- **Pensioen/AOW-uitkering:** <10 personen
- **Leefgeld van een instelling:** geen personen
- **Illegale activiteiten:** geen personen
- **Geen inkomen:** <10 personen
- **Anders:** geen personen
- **Onbekend:** 134 personen

Vraag 10: Wat is de samenstelling huishouden?

Samenstelling van het huishouden:

- **Alleenstaand zonder kind(eren):** 11 personen
- **Alleenstaand met kind(eren):** 10 personen
- **Met partner zonder kind(eren):** <10 personen
- **Met partner met kind(eren):** <10 personen
- **Met ouder(s) zonder kind(eren):** geen personen
- **Ander familieverband met kind(eren):** geen personen
- **Onbekend:** 150 personen

Vraag 11: Hoeveel verblijven op een vakantiepark? Hoeveel op een andere onconventionele woonlocatie en welke?

In totaal verblijven er 175 dak- en thuisloze volwassenen in gemeente Steenwijkerland, waarvan 153 in een niet-conventionele woonruimte. Voor hen is gekeken in welke niet-conventionele woonruimte zij verblijven:

- **Anti-kraakwoning:** <10 personen
- **Vakantiewoning/vakantiepark:** 65 personen
- **(sta)Caravan/camping:** 24 personen
- **Boot:** <10 personen
- **Hotel/B&B:** geen personen
- **Camper/busje:** geen personen
- **Auto:** <10 personen
- **Garage/schuur:** <10 personen
- **Bedrijfspand:** <10 personen
- **Woning zonder basisvoorzieningen:** <10 personen
- **Onbekend:** 50 personen

Vraag 12: Wat is de reden van verblijf vakantiepark?

Op basis van de ETHOS onderzoeksresultaten kunnen we geen precieze informatie geven over de reden waarom mensen op een vakantiepark verblijven. Deze mensen zijn meegeteld onder de voorwaarde dat ze verblijven op een camping of vakantiepark vanwege gebrek aan alternatieve woonruimte. De mensen die zijn geteld verblijven dus noodgedwongen op deze plek, omdat ze anders geen verblijfplaats zouden hebben.

Ook hebben we gekeken naar de aanleiding van dakloosheid voor de 65 personen die in/op een vakantiewoning/vakantiepark verblijven. Voor 64 personen is de aanleiding dakloosheid echter onbekend. Verder kunnen we geen informatie geven.

Vraag 13: Hoeveel hebben een jeugdzorg verleden?

Jeugdzorgverleden van de getelde dak- en thuisloze volwassenen in Steenwijkerland:

- **Ja:** geen personen
- **Nee:** <10 personen
- **Onbekend:** <175 personen

Harderberg

Vraag 14: Ik ben benieuwd naar de achterliggende problemen met het oog op voorzieningen/begeleiding die nodig zijn/is en of dat per ETHOS-groep in beeld te brengen is.

In totaal waren er 35 volwassenen in de nacht voorafgaande aan de teldag (7 op 8 april 2025) dak- of thuisloos in gemeente Harderberg. Op basis van de ETHOS onderzoeksresultaten kunnen we geen informatie geven over de voorzieningen en begeleiding die nodig zijn per ETHOS categorie. We kunnen wel informatie geven over de inschatting die professionals maakten over de gezondheidsproblemen onder de getelde volwassenen.

Per persoon konden meerdere (vermoedelijke) gezondheidsproblemen worden aangegeven. Bij een deel van de volwassenen is niet bekend of er sprake is van gezondheidsproblemen. Het gaat hierbij om 10 personen. Het is niet duidelijk of de genoemde gezondheidskenmerken als oorzaak of gevolg kunnen worden gezien in relatie tot (dreigende) dak- en thuisloosheid. Voorzichtigheid is daarom geboden bij het interpreteren van deze cijfers.

- **(vermoeden van) mentale gezondheidsproblemen:** 15 personen
- **(vermoeden van) verslaving:** 11 personen
- **(vermoeden van) (licht) verstandelijke beperking:** <10 personen
- **Langdurige lichamelijke gezondheidsproblemen:** <10 personen
- **Fysieke beperking:** <10 personen
- **Geen gezondheidsproblemen:** <10 personen
- **Onbekend:** 10 personen

Ook kunnen we informatie geven over de aanleiding voor dak- of thuisloosheid, al zijn de aantallen klein. Per volwassene is een inschatting gemaakt van de aanleidingen die direct hebben bijgedragen aan het verlies van woonzekerheid. Het is belangrijk om te benadrukken dat het hierbij niet gaat om oorzaken van dak- en thuisloosheid. Bij oorzaken wordt gekeken naar bredere onderliggende persoonlijke en structurele factoren, zoals het gebrek aan betaalbare en passende huisvesting, of onvoldoende toegankelijke zorg en ondersteuning. Per persoon konden meerdere aanleidingen voor verlies van woonzekerheid worden aangegeven.

- **Relatiebreuk:** <10 personen
- **Huisuitzetting:** <10 personen
- **Conflict met familie/huisgenoten:** <10 personen
- **Gedwongen verlaten van een woning:** <10 personen
- **Financiële problemen:** <10 personen
- **Huiselijk geweld:** <10 personen
- **Psychische problemen:** <10 personen
- **Verslaving:** <10 personen
- **Gevlucht vanwege oorlog of politieke vervolging:** <10 personen
- **Ontslag uit een instelling:** <10 personen
- **Onbekend:** geen personen

Ommen

Vraag 15: Hoeveel arbeidsmigranten er zijn geteld in de regio en lokaal in Ommen? Is uit de telling te halen dat de buitenslapers bijvoorbeeld arbeidsmigranten zijn?

In totaal zijn er 142 volwassen geteld die dak- of thuisloos zijn in gemeente Ommen. Op basis van de ETHOS onderzoeksresultaten is het lastig te concluderen welke volwassene in gemeente Ommen arbeidsmigrant zijn. Bij de variabele aanleiding dakloosheid zijn geen personen genoemd bij de aanleiding 'Persoon is arbeidsmigrant en verblijft via werkgever' of 'persoon is arbeidsmigrant en is met verlies van werk ook woning kwijtgeraakt'. We kunnen wel informatie geven over de nationaliteit van de volwassen die dak- of thuisloos zijn in Ommen:

- **Nederlands:** 98 personen
- **EU burger:** <45 personen
- **Burger van buiten de EU:** <10 personen

Van de 42 personen die een EU burger zijn, verblijven er geen personen in de openbare ruimte (ETHOS-Light categorie 1).

Zwolle

Vraag 16: Is het te achterhalen hoeveel jongeren een woonvraag hebben of toch wel een zorgvraag?

In totaal zijn er in gemeente Zwolle 258 jongeren geteld in de leeftijd 18 t/m 27 jaar. Al deze jongeren waren dak- of thuisloos in de nacht voorafgaand aan de teldag (7 op 8 april 2024) en dus hebben zij allemaal een woonvraag. Of zij daarnaast ook een zorgvraag hebben is in dit onderzoek niet specifiek uitgevraagd. We kunnen wel informatie geven over de inschatting die professionals maakten over de gezondheidsproblemen onder de getelde jongeren in gemeente Zwolle.

Per persoon konden meerdere (vermoedelijke) gezondheidsproblemen worden aangegeven. Bij een groot deel van de jongeren in gemeente Zwolle is niet bekend of er sprake is van gezondheidsproblemen. Het gaat hierbij om 172 personen. Het is niet duidelijk of de genoemde gezondheidskenmerken als oorzaak of gevolg kunnen worden gezien in relatie tot (dreigende) dak- en thuisloosheid. Voorzichtigheid is daarom geboden bij het interpreteren van deze cijfers.

- **(vermoeden van) mentale gezondheidsproblemen:** 38 personen
- **(vermoeden van) verslaving:** 13 personen
- **(vermoeden van) (licht) verstandelijke beperking:** 11 personen
- **Langdurige lichamelijke gezondheidsproblemen:** <10 personen
- **Fysieke beperking:** <10 personen
- **Geen gezondheidsproblemen:** 36 personen
- **Onbekend:** 172 personen

Ook kunnen we informatie geven over de aanleiding voor dak- of thuisloosheid. Per jongere is een inschatting gemaakt van de aanleidingen die direct hebben bijgedragen aan het verlies van woonzekerheid. Het is belangrijk om te benadrukken dat het hierbij niet gaat om oorzaken van dak- en thuisloosheid. Bij oorzaken wordt gekeken naar bredere onderliggende persoonlijke en structurele factoren, zoals het gebrek aan betaalbare en passende huisvesting, of onvoldoende toegankelijke zorg en ondersteuning. Per persoon konden meerdere aanleidingen voor verlies van woonzekerheid worden aangegeven. Voor 235 jongeren is deze informatie onbekend.

- **Relatiebreuk:** 86 personen
- **Huisuitzetting:** 16 personen
- **Conflict met familie/huisgenoten:** 64 personen
- **Gedwongen verlaten van een woning:** 16 personen
- **Financiële problemen:** 39 personen
- **Huiselijk geweld:** 46 personen
- **Psychische problemen:** 26 personen
- **Verslaving:** 25 personen
- **Gevlucht vanwege oorlog of politieke vervolging:** 15 personen
- **Ontslag uit een instelling:** 20 personen
- **Onbekend:** 235 personen

Vraag 17: Gezinnen: is het te achterhalen of het een woonvraag is of een zorgvraag duiding?

In gemeente Zwolle zijn 50 volwassenen die alleenstaand met kind(eren) en 13 volwassenen die met hun partner en kind(eren) dak- of thuisloos zijn. In totaal verblijven er in Zwolle dus 63 volwassenen samen met hun gezin in een situatie van dak- of thuisloosheid.

Al deze gezinnen waren dak- of thuisloos in de nacht voorafgaande aan de teldag en dus hebben zij allemaal een woonvraag. Of zij daarnaast ook een zorgvraag hebben is in dit onderzoek niet specifiek uitgevraagd. We kunnen wel informatie geven over de inschatting die professionals maakten over de gezondheidsproblemen onder de getelde volwassenen die met kinderen in een situatie van dak- of thuisloosheid verbleven:

- **(vermoeden van) mentale gezondheidsproblemen:** <10 personen
- **(vermoeden van) verslaving:** geen personen
- **(vermoeden van) (licht) verstandelijke beperking:** geen personen
- **Langdurige lichamelijke gezondheidsproblemen:** <10 personen
- **Fysieke beperking:** geen personen
- **Geen gezondheidsproblemen:** 19 personen
- **Onbekend:** 36 personen

Ook kunnen we informatie geven over de aanleiding voor dak- of thuisloosheid. Per volwassene is een inschatting gemaakt van de aanleidingen die direct hebben bijgedragen aan het verlies van woonzekerheid. Het is belangrijk om te benadrukken dat het hierbij niet gaat om oorzaken van dak- en thuisloosheid. Bij oorzaken wordt gekeken naar bredere onderliggende persoonlijke en structurele factoren, zoals het gebrek aan betaalbare en passende huisvesting, of onvoldoende toegankelijke zorg en ondersteuning. Per persoon konden meerdere aanleidingen voor verlies van woonzekerheid worden aangegeven. Voor minder dan 10 volwassenen is deze informatie onbekend.

- **Relatiebreuk:** 14 personen
- **Huisuitzetting:** <10 personen
- **Conflict met familie/huisgenoten:** <10 personen
- **Gedwongen verlaten van een woning:** <10 personen
- **Financiële problemen:** <10 personen
- **Huiselijk geweld:** 16 personen

- **Psychische problemen:** <10 personen
- **Verslaving:** geen personen
- **Gevlucht vanwege oorlog of politieke vervolging:** <10 personen
- **Ontslag uit een instelling:** geen personen
- **Onbekend:** <10 personen

ETHOS-TELLING

VAN DAK- EN THUISLOOSHEID

REGIO IJSSEL-VECHT

Colofon

De ETHOS-telling is een initiatief van Hogeschool Utrecht en Kansfonds

Uitvoering:

Hogeschool Utrecht, lectoraat Wonen en Welzijn

Auteurs:

Dr. Marjam Smeekens, Marte Kuijpers MSc, Annabel Scheepers MSc, Lincy Scholten MSc, dr. Gercoline van Beek, Martine Zanen MSc, drs. Dorieke Wewerinke en dr. Sandra Schel

Met dank aan:

Robin Heijna MSc, dr. ir. Anke van Gorp, Pien de Jonge MSc, Ronja Bruijns-Shoblak, dr. Esther van Eijk, Iris van 't Wout MSc, Desi van Roon MSc, Fraukje Coopmans MSc, ing. Rins Rutgers, Aline Korver MA en dr. Lia van Doorn

Met medewerking van:

Regio IJssel-Vecht

Regionale coördinatie door Laura Pruik

In samenwerking met:

KU Leuven, LUCAS: dr. Koen Hermans, Nana Mertens MA en Evelien Demaerschalk MSc

Financier:

Kansfonds, coördinatie door Willem van Sermondt, Esther Vogel en Eva Mos

Dioraphte

Datum publicatie:

8 oktober 2025

Bronvermelding bij gebruik van deze rapportage:

Smeekens, M.V., Kuijpers, M., Scheepers, A., Scholten, L., Van Beek, G., Zanen, M., Wewerinke, D., & Schel, S. (2025). *ETHOS-telling van dak- en thuisloosheid in regio IJssel-Vecht*. Hogeschool Utrecht.

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Het aantal dak- en thuisloze personen in regio IJssel-Vecht	
Ingevulde vragenlijsten	3
Aantal dak- en thuisloze personen	4
ETHOS-Light categorieën	
Noodopvang	7
Tijdelijke opvang	8
Instelling	9
Niet-conventionele woonruimte	10
Bij familie, vrienden of derden	11
Woning met dreigende huisuitzetting	12
Verblijfplaats twee weken voorafgaand aan teldag	13
Verblijfplaats per gemeente	14
De profielkenmerken van de getelde dak- en thuisloze mensen	
Gender	15
Leeftijd	15
Nationaliteit, verblijfsstatus en geboorteland	16
Samenstelling huishouden	17
Inkomstenbronnen	17
Gezondheidsproblemen	18
Instellingsverleden	18
Duur van dak- en thuisloosheid	19
Aanleidingen voor verlies van woonzekerheid	20
Actieve begeleiding	21
Briefadres	21
Conclusies	22
Referenties	24
Bijlage 1: Deelnemende organisaties	25

Aanleiding voor de telling

Om beter zicht te krijgen op de aard en omvang van dak- en thuisloosheid voerde Hogeschool Utrecht in samenwerking met Kansfonds in 2025 voor de derde keer de ETHOS-telling uit. Hierbij werd gebruik gemaakt van een voor Nederland relatief nieuwe definitie van dakloosheid, de ETHOS-Light classificatie, en van een nieuwe telmethode. Dit rapport bevat de resultaten van de telling die plaatsvond op 8 april 2025 in regio IJssel-Vecht. De telling is uitgevoerd in nauwe samenwerking met de gemeenten die onderdeel uitmaken van deze regio: gemeenten Zwolle, Dalfsen, Hardenberg, Kampen, Ommen, Staphorst, Steenwijkerland en Zwartewaterland.

Het onderzoeksteam van Hogeschool Utrecht wordt ondersteund door het onderzoeksteam van de Katholieke Universiteit Leuven, dat de toegepaste telmethode heeft ontwikkeld onder leiding van prof. dr. Koen Hermans. De universiteit past de telmethode sinds 2020 met succes toe in een groot aantal Belgische regio's. Met toestemming van de Katholieke Universiteit Leuven past Hogeschool Utrecht de methode dit jaar voor de derde keer toe in Nederland.

Met het uitvoeren van de telling geven de gemeenten in regio IJssel-Vecht, Hogeschool Utrecht en Kansfonds een impuls aan het in kaart brengen van dak- en thuisloosheid in Nederland. De betrokken gemeenten hebben de ambitie om dak- en thuisloosheid in hun regio gedegen aan te pakken. Zij willen beleid gericht op preventie en aanpak van dakloosheid baseren op concrete cijfers en profielkenmerken van dak- en thuisloze mensen in hun regio.

ETHOS-Light classificatie

De ETHOS-Light classificatie wordt binnen de Europese Unie en door vooraanstaande onderzoekers in Europa gezien als de best onderbouwde manier om dakloosheid te meten (Edgar, 2012; Baptista & Marlier, 2019). ETHOS staat voor 'European Typology of Homelessness and Housing Exclusion' en definieert dakloosheid als een gebrek aan volwaardige huisvesting. De brede ETHOS classificatie bestaat uit dertien operationele categorieën die een onvolwaardige huisvestingssituatie beschrijven. Deze zijn onderverdeeld in vier conceptuele categorieën: dakloosheid, thuisloosheid, onveilige huisvesting en onbehoorlijke huisvesting (FEANTSA, 2005). Voor het meten van dakloosheid werd in 2006 een afgeslankte versie geïntroduceerd: ETHOS-Light (zie kader). Deze versie omvat zes van de dertien categorieën van de brede ETHOS classificatie en geldt als een minimale classificatie van dakloosheid. Alle mensen die geen eigen (t)huis hebben kunnen hiermee in beeld worden gebracht (FEANTSA, 2018).

De ETHOS-definitie sluit goed aan bij het feit dat de verblijfssituatie van dakloze mensen vaak wisselt. Mensen verblijven bijvoorbeeld (noodgedwongen) afwisselend bij vrienden, in niet-conventionele woonruimten, in de noodopvang voor dakloze mensen, of op straat (Schel et al., 2023). Uit onderzoek blijkt ook dat een huisuitzetting een belangrijke route is naar dakloosheid (Al Shamma et al., 2015). Om die reden voegen wij, in navolging van het onderzoeksteam van de Katholieke Universiteit Leuven een zevende categorie aan de classificatie toe: mensen die hun woning binnen een maand moeten verlaten zonder dat zij zicht hebben op passende vervolghuisvesting (Hermans et al., 2021). Met de ETHOS-Light definitie kan naast zichtbare dakloosheid ook verborgen dakloosheid in beeld worden gebracht, met name onder mensen die verblijven bij familie, vrienden of derden en onder mensen die verblijven in een niet-conventionele woonruimte, zoals een auto, stacaravan, schuur of woning zonder basisvoorzieningen.

ETHOS-Light

1

Mensen die verblijven in de **openbare ruimte**

2

Mensen die verblijven in de **noodopvang** voor dakloze mensen

3

Mensen die verblijven in de **tijdelijke opvang** voor dakloze mensen

4

Mensen die binnen een maand na de teldag een **instelling verlaten** zonder passende vervolghuisvesting en mensen die **langer in een instelling verblijven** wegens gebrek aan passende vervolghuisvesting

5

Mensen die verblijven in **niet-conventionele woonruimten** vanwege een gebrek aan passende huisvesting (zoals auto, kraakpand, vakantiewoning)

6

Mensen die noodgedwongen tijdelijk verblijven bij **familie, vrienden of derden** vanwege een gebrek aan passende huisvesting

+

Mensen met een **dreigende huisuitzetting** die hun woning binnen een maand na de teldag moeten verlaten, zonder dat zij zicht hebben op passende vervolghuisvesting

TELDAG: 8 APRIL 2025

Aantal deelnemende organisaties: 110

.....

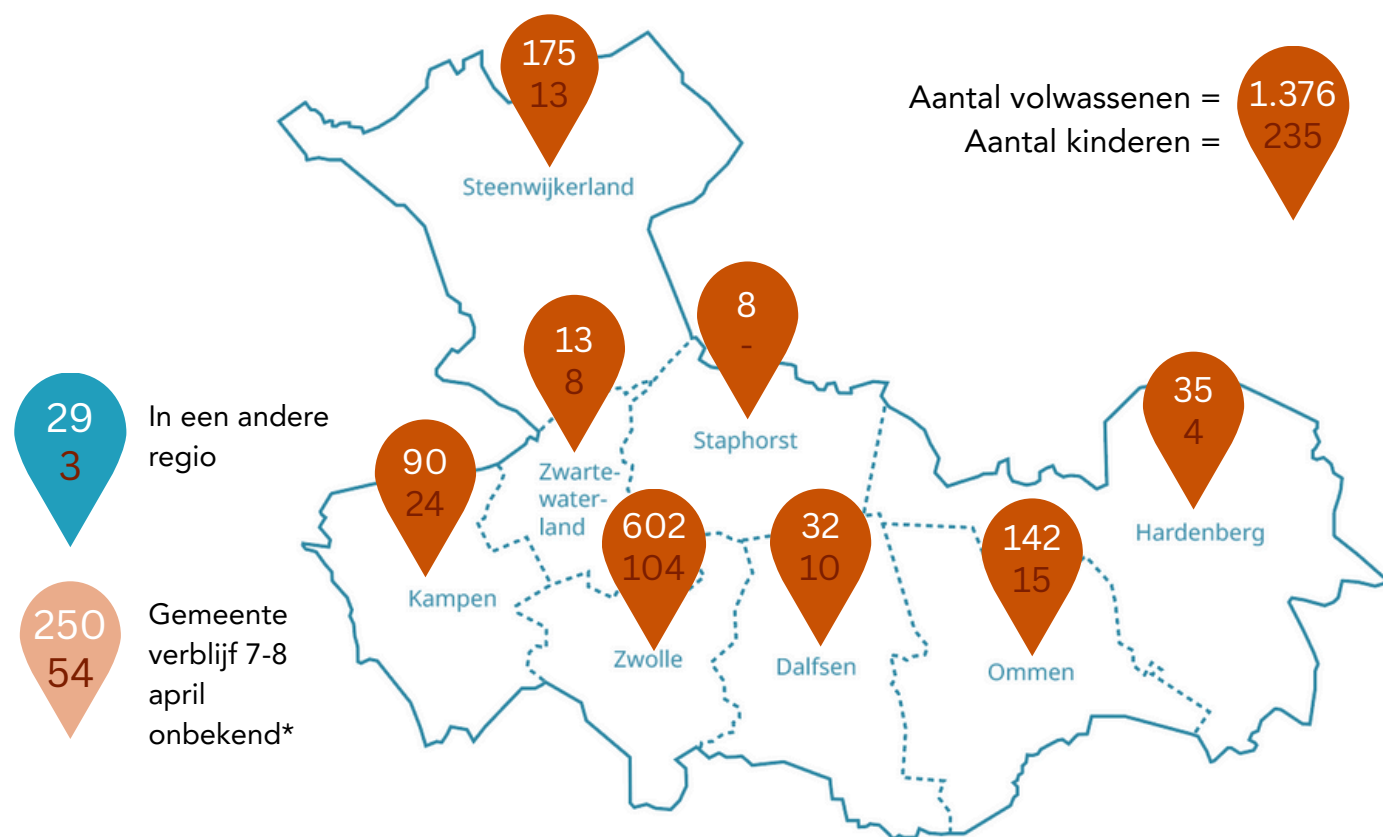
Veel verschillende organisaties hebben meegedaan aan de telling, zoals: hulpverleningsorganisaties, woningcorporaties, leegstandsbeheerders, welzijnsorganisaties, hogere onderwijsinstellingen, politie, bibliotheken, opvangvoorzieningen voor dakloze mensen, gemeentelijke afdelingen en diensten, (zorg-)instellingen, penitentiare instellingen, reclassering, religieuze organisaties, huisartsen en lokale maatschappelijke initiatieven.

Voor iedere dak- of thuisloze persoon die een telorganisatie in beeld heeft, is een vragenlijst ingevuld. 85 organisaties vulden in totaal 1.539 vragenlijsten in. Daarnaast waren er 25 organisaties die meededen aan de telling, maar aangaven niemand in beeld te hebben op de teldag. De onderzoekers verwijderden 105 dubbeltellingen en 37 vragenlijsten waarbij niet was voldaan aan de voorwaarden van de telling. 6 vragenlijsten zijn samen met de dak- of thuisloze persoon ingevuld, de overige vragenlijsten zijn ingevuld door professionals werkzaam bij een telorganisatie. De meeste organisaties reageerden positief op het verzoek om mee te tellen. De volgende organisaties hadden mogelijk wel dak- en thuisloze personen in beeld, maar namen niet of in mindere mate deel aan de telling: basisonderwijs, een deel van de verblijfsinstellingen (o.a. jeugdzorg- en beschermd wonen voorzieningen), en campings en vakantieparken.

Diverse organisaties hebben met elkaar afgestemd wie welke mensen zouden tellen. Dit werd gedaan om dubbeltellingen te voorkomen en om de tijdsinvestering van het tellen zoveel mogelijk te

Verblijfplaats nacht van 7 op 8 april 2025

*Van de door het COA geregistreeerde personen is niet bekend in welke gemeente zij binnen de regio verblijven. Daarom zijn ze bij onbekend opgeteld.

Regionale context bij de cijfers

- 01** In centrumgemeente Zwolle zijn veel voorzieningen met een regionale functie voor dak- en thuisloze mensen. Dit is een verklaring voor het relatief hoge aantal getelde personen in Zwolle.
- 02** Door de aanwezigheid van een groot aantal campings en vakantieparken in de regio zijn er in een aantal gemeenten relatief veel mensen in niet-conventionele woonruimten geteld. Desalniettemin zijn deze niet in alle gemeenten goed in kaart gebracht.
- 03** Instellingen (o.a. jeugdzorg- en beschermd wonen voorzieningen), basisonderwijs, campings en vakantieparken hebben beperkt meegeteld.

1.611 getelde dak- of thuisloze personen

1.376 volwassenen **235** kinderen

 41% man **<1%** anders

 27% vrouw **32%** onbekend

1.611 MENSEN IN EEN SITUATIE VAN DAK- OF THUISLOOSHEID

In de nacht van 7 op 8 april 2025 zijn in totaal 1.611 dak- en thuisloze personen geteld in regio IJssel-Vecht. We telden 1.376 dak- of thuisloze volwassenen en 235 minderjarige kinderen. Het merendeel van deze volwassenen en kinderen verblijft in een niet-conventionele woonruimte (38%) en in een instelling (22%).

559 MANNEN

41% van de getelde volwassen personen is man. Zij verblijven voornamelijk in een niet-conventionele woonruimte (32%), bij familie, vrienden of derden (19%), of in een tijdelijke opvang (17%). De meeste dak- en thuisloze mannen zijn tussen de 18 en 27 jaar oud (30%).

370 VROUWEN

27% van de getelde volwassen personen is vrouw. Zij verblijven voornamelijk in een niet-conventionele woonruimte (43%), tijdelijke opvang (24%) of bij familie, vrienden of derden (18%). De meeste dak- en thuisloze vrouwen zijn tussen de 18 en 27 jaar oud (43%).

235 KINDEREN

In totaal zijn er 235 minderjarige dak- en thuisloze kinderen geteld, waarvan 21 kinderen alleenstaand verblijven in een situatie van dak- of thuisloosheid en 214 kinderen samen met één of meerdere ouders. Tevens zijn er 433 kinderen geteld die niet zelf dak- of thuisloos zijn, maar van wie ten minste één ouder wel dak- of thuisloos is. 8 van de getelde personen zijn zwanger op de teldag.

472 JONGEREN

472 jongeren (18-27 jaar) zijn dak- of thuisloos. Zij vormen bijna een derde van de getelde dak- en thuisloze personen (29%). Jongeren zijn meestal alleenstaand zonder partner en kinderen (43%) en verblijven vooral in een niet-conventionele woonruimte (32%), in een instelling (26%), of in de tijdelijke opvang voor dakloze mensen (19%).

Aantal dak- en thuisloze personen

REGIO IJSSEL-VECHT

ETHOS-Light classificatie		Volwassenen # 1.376	Mannen* # 559	Vrouwen # 370	Kinderen # 235
1	In de openbare ruimte	25 (2%)	22 (4%)	3 (1%)	-
2	In de noodopvang voor dakloze mensen	99 (7%)	83 (15%)	14 (4%)	-
3	In de tijdelijke opvang voor dakloze mensen	189 (14%)	97 (17%)	90 (24%)	62 (26%)
4	In een instelling	290 (21%)	48 (9%)	20 (5%)	61 (26%)
5	In een niet-conventionele woonruimte (garage, (sta)caravan, kraakpand, ...)	554 (40%)	178 (32%)	160 (43%)	54 (23%)
6	Bij familie, vrienden of derden	170 (12%)	104 (19%)	65 (18%)	48 (20%)
+	In een woning met dreigende huisuitzetting	33 (2%)	21 (4%)	12 (3%)	10 (4%)
Verblijfssituatie onbekend op teldag, dak- of thuisloosheid bevestigd gedurende de twee weken voor de teldag		16 (1%)	6 (1%)	6 (2%)	-

*Het aantal getelde personen met een andere of onbekende genderidentiteit is hier niet weergegeven. Dit verklaart waarom het totaal aantal mannen en vrouwen niet optelt tot het totaal aantal personen.

In de rest van deze rapportage worden alleen de resultaten voor de getelde volwassenen weergegeven, tenzij anders vermeld.

Noodopvang voor dakloze mensen	Volwassenen # 99	%
Nachtopvang (De Herberg RIBW)	99	100%

We telden in totaal 99 volwassenen (7%) die in de noodopvang voor dakloze mensen verblijven.

Tijdelijke opvang voor dakloze mensen	Volwassenen # 189	%
Crisisopvang (Bijvoorbeeld Crisisopvang Leger des Heils, Step into the Future Creating Balance en doorstroomwoningen Leger des Heils*)	61	32%
Crisisopvang gezinnen (Bijvoorbeeld Gezinsopvang Leger des Heils)	30	16%
Jongerenopvang (Bijvoorbeeld Logeerhuis Limor, Take Off Leger des Heils en Kamers met Aandacht)	48	25%
Vrouwen-/veilige opvang (Bijvoorbeeld Kadera)	34	18%
Onder de Pannen	2	1%
Anders	11	6%
Onbekend	3	2%

Er verblijven in totaal 189 volwassenen (14%) in een tijdelijke opvangvoorziening voor dakloze mensen. Daarvan verblijven 11 personen (6%) in een ander type tijdelijke opvang dan hierboven weergegeven, zoals het 8ste werk.

* De trajecten van Housing First en omklapcontracten zijn niet meegeteld als tijdelijke opvang, aangezien deelnemers hier in principe permanent kunnen blijven wonen wanneer zij zich houden aan de voorwaarden van goed verhuurderschap.

94%

verblijft langer wegens gebrek
aan passende vervolghuisvesting

4%

verlaat binnen een maand de instelling
zonder passende vervolghuisvesting

83%

asielzoekers-
centrum
242

6%

beschermd
wonen
18

5%

gevangenis
13

3%

GGZ-
instelling
10

1%

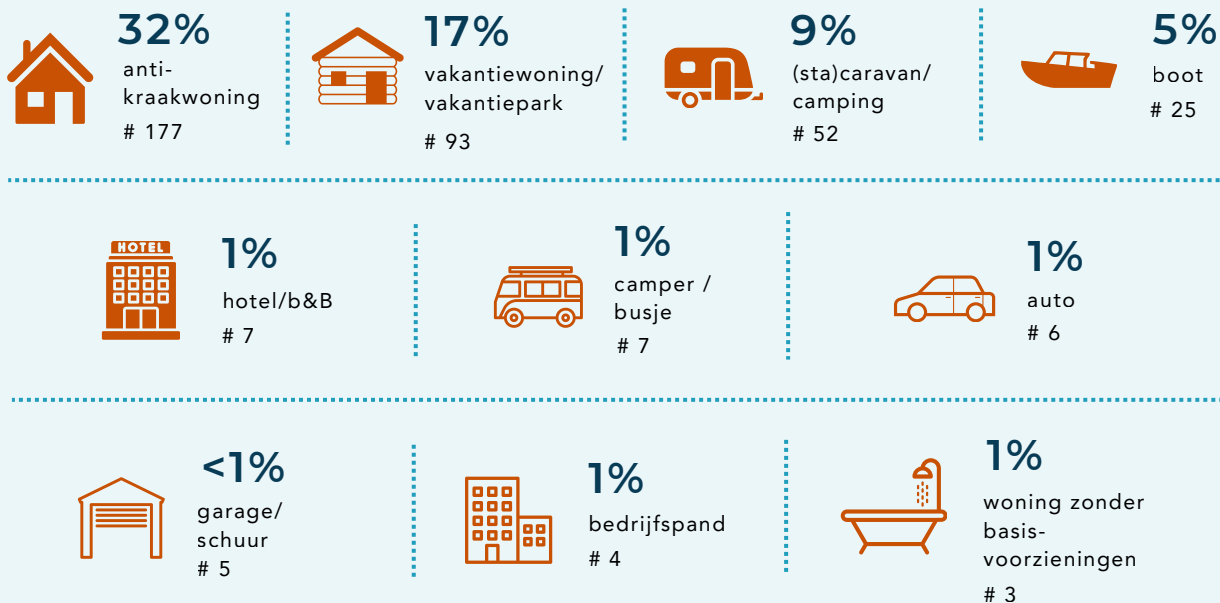
instelling voor
verslavingszorg
2

In totaal verblijven 290 volwassenen (21%) in een instelling. Daarvan verblijven 5 personen (2%) in een ander type instelling dan hierboven weergegeven, zoals een instelling voor gehandicaptenzorg.

Niet-conventionele woonruimte

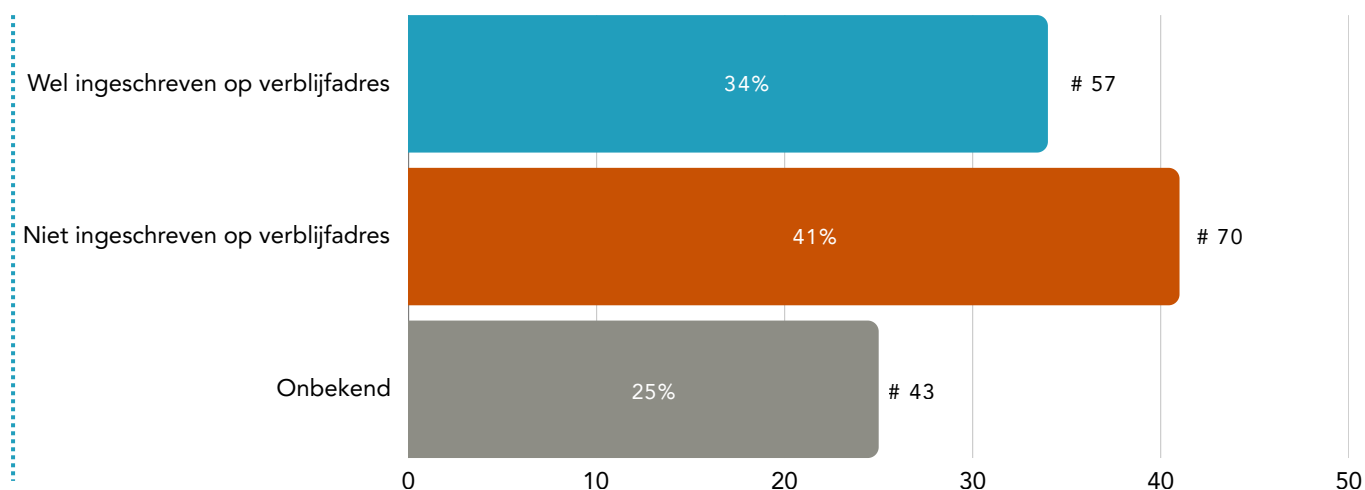
REGIO IJSSEL-VECHT

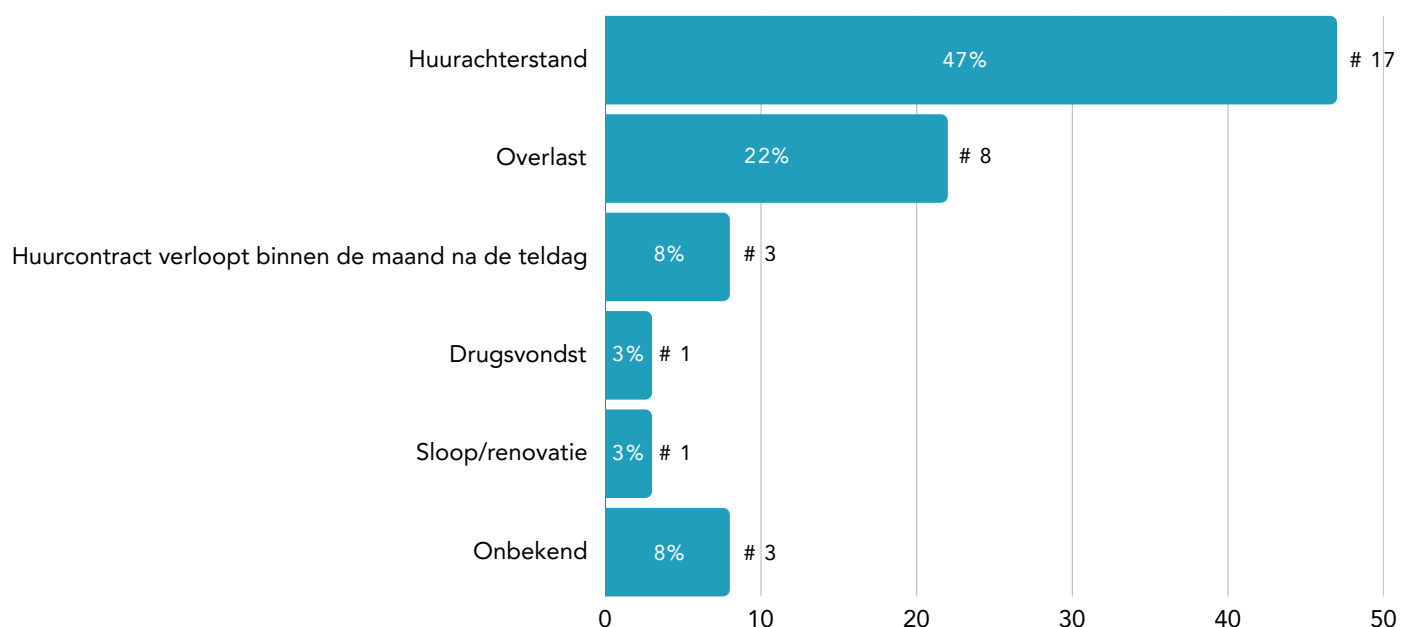
In totaal verblijven er 554 volwassenen (40%) in een niet-conventionele woonruimte. Daarvan verblijven 6 personen (2%) in een ander type niet-conventionele woonruimte dan hierboven weergegeven, zoals een vrachtwagen. Voor 172 personen (31%) is het type niet-conventionele woonruimte onbekend.

Van de getelde dak- en thuisloze volwassenen verblijven 170 personen (12%) bij familie, vrienden of derden wegens gebrek aan passende huisvesting. Onderstaande tabel geeft het percentage volwassenen weer dat al dan niet stond ingeschreven op dit verblijfadres.

Op 8 april 2025 hebben 33 volwassenen (2%) te maken met een dreigende huisuitzetting: zij moeten binnen een maand na de teldag hun woning verlaten zonder dat zij zicht hebben op passende vervolghuisvesting. Er konden meerdere redenen voor huisuitzetting worden gegeven. Deze staan weergegeven in onderstaande tabel. Voor 8 personen (22%) werd een andere reden voor dreigende huisuitzetting genoemd, waaronder het verkopen van de huurwoning door de eigenaar. In 25% van de situaties betreft het een uitzetting uit een particuliere huurwoning en bij 56% een sociale huurwoning van een woningcorporatie. Bij 14% van de huisuitzettingen is het type woning onbekend.

Verblijfplaats twee weken voorafgaand aan de teldag

REGIO IJSSEL-VECHT

Naast de verblijfssituatie in de nacht van 7 op 8 april 2025 is ook de verblijfssituatie tijdens de twee weken voorafgaand aan de teldag in kaart gebracht. Dit geeft zicht op de dynamiek van dak- en thuisloosheid in de regio. Aangezien de verblijfssituatie van dak- of thuisloze mensen kan wisselen (mensen verblijven bijvoorbeeld vaak afwisselend in de openbare ruimte, in de noodopvang en bij familie, vrienden of derden) konden per persoon meerdere verblijfssituaties worden aangegeven in de twee weken voorafgaand aan de teldag. Dit verklaart waarom deze aantallen hoger kunnen zijn dan de aantallen op de teldag zelf.

ETHOS-Light classificatie		Aantal volwassenen op de teldag	Aantal volwassenen twee weken voor de teldag
1	In de openbare ruimte	25	32
2	In de noodopvang voor dakloze mensen	99	96
3	In de tijdelijke opvang voor dakloze mensen	189	187
4	In een instelling	290	297
5	In een niet-conventionele woonruimte (garage, (sta)caravan, kraakpand, ...)	554	385
6	Bij familie, vrienden of derden	170	177
+	In een woning met dreigende huisuitzetting	33	38
Persoon was niet dak- of thuisloos in de twee weken voorafgaand aan de teldag		-	7
Verblijfssituatie onbekend, dak- of thuisloosheid bevestigd		16	-

College van burgemeester en wethouders 30 februari 2026 B&W 20107

Verblijfplaats per gemeente

REGIO IJSSEL-VECHT

	In de openbare ruimte	In de noodopvang voor dakloze mensen	In een tijdelijke opvang voor dakloze mensen	In een instelling	In een niet-conventionele woonruimte	Bij familie, vrienden of derden	In een woning met dreigende huisuitzetting	Verblijfsituatie onbekend, dak- of thuisloosheid bevestigd	Totaal aantal volwassenen + kinderen	% van aantal inwoners in de gemeente
Gemeente Zwolle	20	99	167	27	175	94	12	8	602 +104	0,53%
Gemeente Dalfsen	1	-	-	1	13	10	7	-	32 +10	0,14%
Gemeente Hardenberg	-	-	5	8	9	12	1	-	35 +4	0,06%
Gemeente Kampen	-	-	15	19	31	20	3	2	90 +24	0,20%
Gemeente Ommen	1	-	-	1	135	2	-	3	142 +15	0,82%
Gemeente Staphorst	-	-	-	-	3	1	4	-	8 +0	0,04%
Gemeente Steenwijkerland	1	-	1	5	153	13	1	1	175 +13	0,41%
Gemeente Zwartewaterland	-	-	1	-	4	5	3	-	13 +8	0,09%
Gemeente buiten regio	1	-	-	4	12	10	2	-	29 +3	-
Onbekend*	1	-	-	225	19	3	-	2	250 +54	-
Totaal	25	99	189	290	554	170	33	16	1.376 + 235	0,41%

*Van de door het COA geregistreerde personen is niet bekend in welke gemeente zij binnen de regio verblijven. Daarom zijn ze bij onbekend opgeteld.

Naast de verblijfplaats is ook gevraagd naar de profielkenmerken van de dak- of thuisloze persoon. De profielkenmerken zijn grotendeels gebaseerd op de professionele inschatting van de professionals van de tellende organisaties. Omdat vragen over profielkenmerken niet verplicht hoefden worden ingevuld en/of de informatie niet bekend was bij professionals, zijn deze niet altijd (volledig) ingevuld. Het percentage onbekend valt bij sommige profielkenmerken daarom relatief hoog uit. In deze gevallen is voorzichtigheid geboden bij het interpreteren van de cijfers.

Gender

48%
man
559

27%
vrouw
370

<1%
non-binair
3

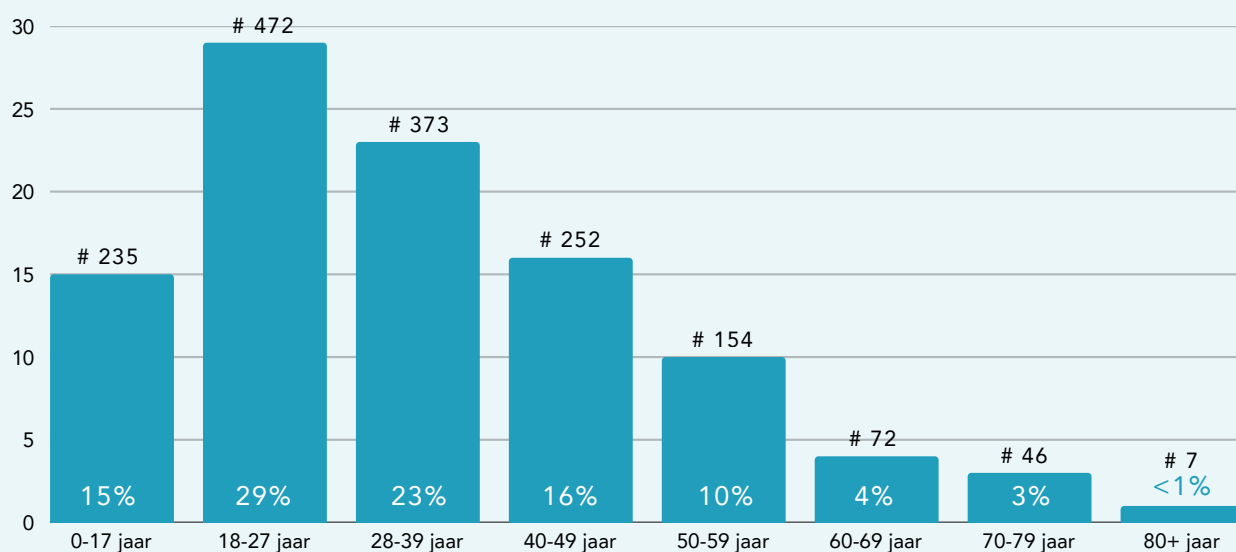

<1%
trans(gender)
1

32%
onbekend
443

Leeftijd

Nationaliteit

In totaal zijn er onder de getelde dak- en thuisloze volwassenen 32 verschillende nationaliteiten geteld.

60%

Nederlandse nationaliteit
825

RNI

<1%

Nederlands, uitgeschreven
uit het BRP, daarom
registratie RNI
5

5%

EU-burger
61

6%

burger van buiten de EU
66

STAATLOOS

<1%

staatloos
2

30%

onbekend
417

Verblijfstatus # 485

4%

permanent
verblijfsrecht
17

57%

tijdelijk
verblijfsrecht
276

<1%

in
procedure
1

1%

onwettig
verblijf
6

38%

onbekend
185

Geboorteland

Top 5 geboortelanden

54%

Nederland
746

3%

Syrië
36

2%

Polen
33

1%

Eritrea
18

1%

Somalië
11

College van burgemeester en wethouders - 3 februari 2026 - 2026_B&W_00107

Samenstelling huishouden

Het huishouden bestaat uit mensen (familieband of partner) met wie de persoon op dit moment samenleeft in een situatie van dak- of thuisloosheid. Hieronder zijn de meest voorkomende resultaten weergegeven. Daarnaast verblijven er 7 personen (<1%) samen met hun ouder(s) en 3 personen (<1%) samen met hun ouder(s) en kind(eren) in een situatie van dak- of thuisloosheid. Voor 9 personen (<1%) gaat het om een ander familieverband. Voor 631 personen (46%) is deze informatie onbekend.

42%

alleenstaand
zonder kind(eren)

573

6%

alleenstaand met
kind(eren)

88

3%

met partner
zonder kind(eren)

39

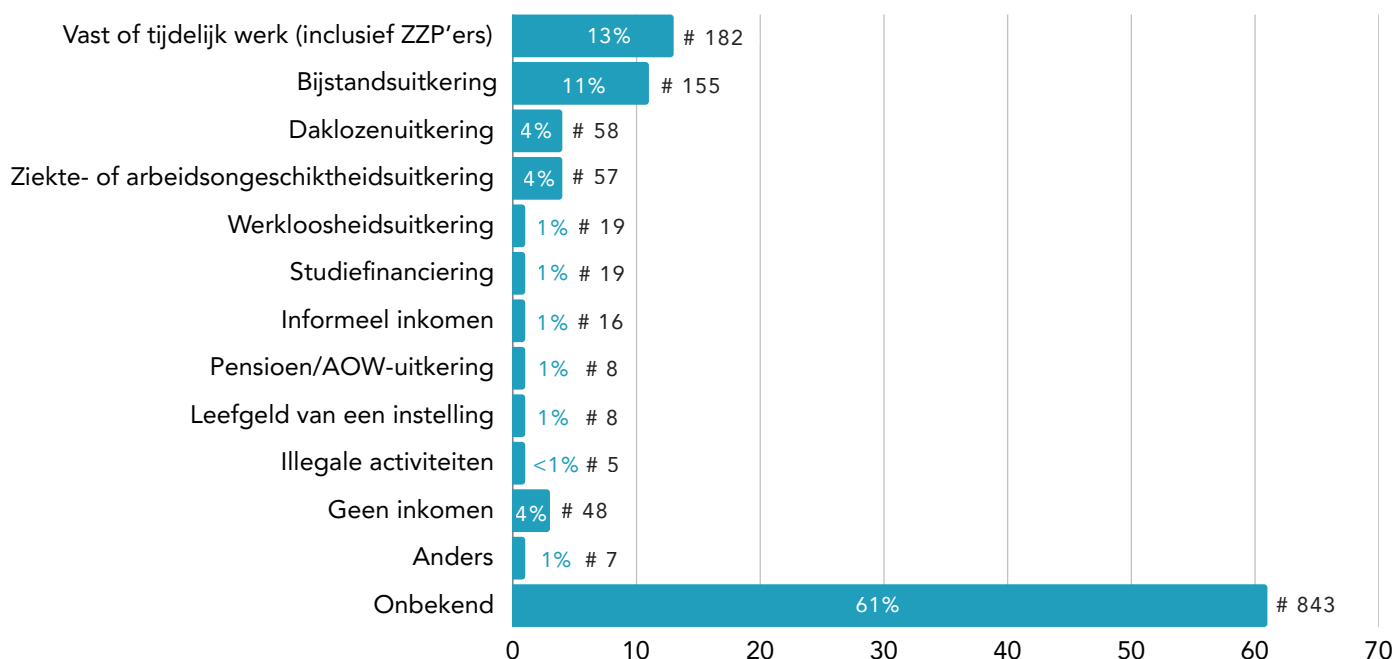
2%

met partner met
kind(eren)

26

Inkomstenbronnen

Per persoon zijn er meerdere inkomstenbronnen mogelijk. Voor 7 getelde volwassenen (<1%) zijn er andere inkomstenbronnen genoemd, namelijk alimentatie en erfenis.

Gezondheidsproblemen

Per persoon konden meerdere (vermoedelijke) gezondheidsproblemen worden aangegeven. Bij een groot deel van de getelde volwassenen is niet bekend of er sprake is van gezondheidsproblemen, namelijk 1.044 personen (76%). 11 personen (<1%) hebben andere gezondheidsproblemen (bv. een hersenbloeding). Het is niet duidelijk of de genoemde gezondheidskenmerken als oorzaak of gevolg kunnen worden gezien in relatie tot (dreigende) dak- en thuisloosheid. Voorzichtigheid is daarom geboden bij het interpreteren van deze cijfers.

12%

(vermoeden van)
mentale
gezondheidsproblemen
166

8%

(vermoeden van)
verslaving
107

4%

(vermoeden van)
(licht) verstandelijke
beperking
55

2%

langdurige lichamelijke
gezondheidsproblemen
33

1%

fysieke
beperking
14

7%

geen gezondheids-
problemen
98

Instellingsverleden

6%

verleden in
een gevangenis
85

4%

verleden in een
jeugdzorg-
voorziening
54

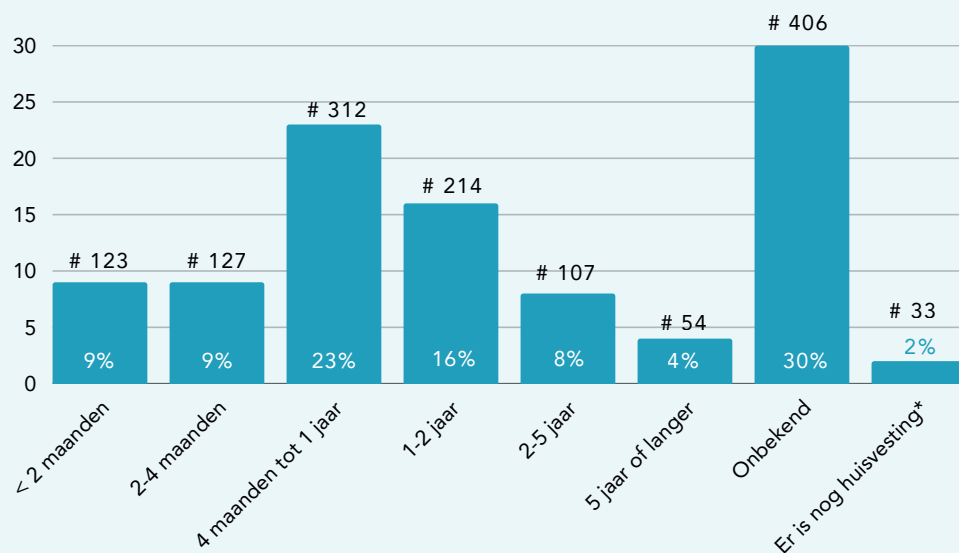

4%

verleden in een
psychiatrische
voorziening
58

8% van de getelde volwassenen (110 personen) verbleef nooit in een van bovengenoemde instellingen. Of iemand op enig moment in een psychiatrische instelling, jeugdzorgvoorziening of gevangenis verbleef, is voor een groot deel van de volwassen personen (61%) onbekend. De genoemde percentages zijn daarmee naar waarschijnlijkheid lager dan het werkelijke percentage personen dat op enig moment in een instelling verbleef.

Duur van dak- en thuisloosheid

*De personen die nog over huisvesting beschikken, zijn de personen in een situatie van dreigende huisuitzetting (verlies van huisvesting binnen een maand na de teldag)

Vershil aanleiding verlies van woonzekerheid versus oorzaken van dak- en thuisloosheid

Per persoon is een inschatting gemaakt van de *aanleidingen* die direct hebben bijgedragen aan het verlies van woonzekerheid. Belangrijk om te benadrukken is dat het hierbij niet gaat om *oorzaken* van dak- en thuisloosheid. Bij oorzaken wordt gekeken naar bredere onderliggende persoonlijke en structurele factoren, zoals het gebrek aan betaalbare en passende huisvesting, of onvoldoende toegankelijke zorg en ondersteuning.

Aanleidingen voor verlies van woonzekerheid

Per persoon konden meerdere aanleidingen voor verlies van woonzekerheid worden aangegeven. Hieronder worden de meestgenoemde aanleidingen uitgelicht. Voor 58% van de volwassenen (796 personen) is deze informatie onbekend.

10%

relatiebreuk
140

7%

huisuitzetting*
94

6%

conflict met
familie/huisgenoten
88

5%

gedwongen verlaten
van een woning**
65

4%

financiële problemen
61

4%

huiselijk geweld
55

3%

psychische
problemen
40

3%

verslaving
39

3%

gevlucht vanwege
oorlog of politieke
vervolgung
40

2%

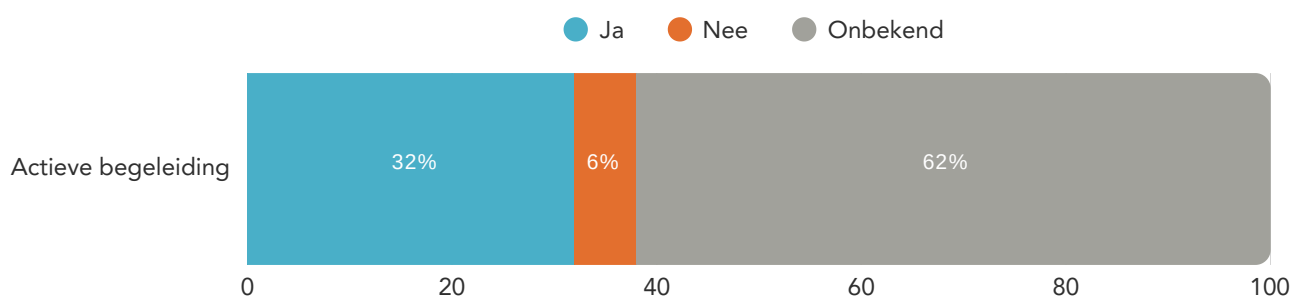
ontslag uit een
instelling
30

* Redenen voor huisuitzetting waren overlast, huurschuld, drugshandel, woonfraude of de beëindiging van een omklapcontract.

** Het gedwongen verlaten van een woning vond plaats vanwege de verkoop van een woning, renovatie, de onbewoonbaarheid van de woning of het einde van de huurovereenkomst.

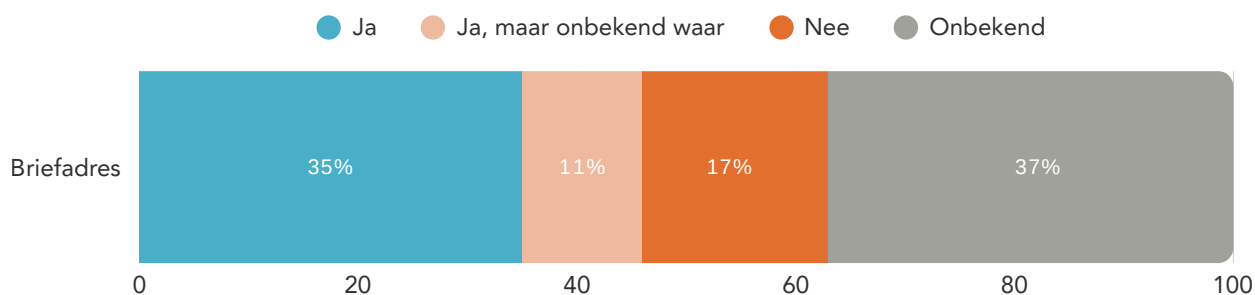
Actieve begeleiding

Bij bijna een derde van de getelde dak- of thuisloze volwassenen is bekend dat ze actief begeleid worden door één of meerdere organisaties (444 personen, 32%). Actieve begeleiding is daarbij gedefinieerd als 'minimaal één begeleidingscontact in de afgelopen maand'. Veel genoemde organisaties die actieve begeleiding bieden zijn Creating Balance, Leger des Heils, Kadera of Limor.

Briefadres

Iets minder dan de helft van de getelde volwassenen beschikt over een briefadres (633 personen, 46%). Een briefadres (ook wel een postadres genoemd) is een adres waar de overheid iemand zonder woonadres kan bereiken. De meeste mensen hebben een briefadres bij een van de deelnemende gemeenten, beschermd wonen, maatschappelijke opvang of bij familie, vrienden of derden.

Op 8 april 2025 hebben 110 organisaties in totaal 1.611 dak- en thuisloze personen in beeld gebracht in regio IJssel-Vecht. Dit komt neer op 0,41% van de totale bevolking in de regio, wat betekent dat 1 op de 242 inwoners zich in een situatie van dak- of thuisloosheid bevindt. Alle mensen die volgens de ETHOS-Light classificatie in een leefsituatie van dak- of thuisloosheid verkeren en in beeld waren bij de betrokken organisaties in de regio, zijn meegeteld. Met vertegenwoordigers van deze organisaties en medewerkers van de deelnemende gemeenten reflecteerden we op de resultaten van de telling. Op basis van de cijfers en deze reflecties lichten we enkele conclusies uit.

01 Grote diversiteit aan dak- en thuisloze personen en leefsituaties

De telling laat zien dat de groep dak- en thuisloze personen in regio IJssel-Vecht zeer divers is. Twee vijfde van de getelde volwassenen is man, meer dan een kwart is vrouw. Dak- en thuisloze personen zijn geteld in alle leeftijdscategorieën, variërend van jonge kinderen tot mensen van 80 jaar en ouder. Daarnaast werden in totaal 32 verschillende nationaliteiten geteld. De leefsituaties van dak- en thuisloze mensen zijn eveneens divers: de grootste groep volwassenen verblijft in een niet-conventionele woonplek zoals een auto, schuur, stacaravan of woning zonder basisvoorzieningen (40%), gevolgd door in een instelling (21%). Het aandeel personen dat in de openbare ruimte of in een opvangvoorziening verblijft, bedraagt in totaal niet meer dan 23%. Dit doorbreekt het dominante beeld dat dak- en thuisloosheid vooral gaat om alleenstaande mannen met psychische- of verslavingsproblemen die op straat of in de opvang verblijven.

02 Dak- en thuisloosheid treft ook veel vrouwen

Hoewel mannen de grootste groep dak- en thuisloze mensen vormen, laat de telling zien dat ook vrouwen een belangrijk deel van deze groep uitmaken. In regio IJssel-Vecht zijn in totaal 370 dak- en thuisloze vrouwen geteld, wat overeenkomt met 27% van de volwassen personen. Opvallend is dat dit aandeel aanzienlijk hoger ligt dan eerdere statistieken suggereerden: volgens de landelijke schattingen van het CBS is 17% van de dakloze mensen vrouw (CBS, 2024). De leefsituaties van dak- en thuisloze vrouwen verschillen van die van mannen. Vrouwen verblijven relatief minder vaak in de openbare ruimte (1%) en in de noodopvang (4%). Zij verblijven voornamelijk in niet-conventionele woonruimten (43%) en in de tijdelijke opvang (24%). Vrouwen verblijven relatief vaak met kinderen in een situatie van dak- of thuisloosheid. De meerderheid van de alleenstaande dak- en thuisloze ouders is vrouw (80%). Daarnaast zijn 8 dak- of thuisloze vrouwen zwanger.

03

Dak- en thuisloosheid treft veel kinderen en jongeren

De telling laat zien dat dak- en thuisloosheid veel kinderen en jongeren treft. In totaal zijn er 235 dak- of thuisloze kinderen geteld (15% van de totale groep) en 472 jongeren van 18 tot 27 jaar (29%). Van de kinderen onder 18 verblijven er 214 met hun ouder(s) in dak- of thuisloosheid, en 21 zonder ouder(s). Tevens zijn er 433 kinderen geteld die niet zelf dak- of thuisloos zijn, maar van wie ten minste één ouder wel dak- of thuisloos is. De meeste dak- en thuisloze kinderen verblijven in de tijdelijke opvang (26%), in een instelling (26%) of in niet-conventionele woonruimten (23%). De meeste getelde jongeren zijn alleenstaand (43%). Zij verblijven vooral in niet-conventionele woonruimten (32%) of in de tijdelijke opvang (19%).

04

Dak- en thuisloosheid komt overal voor

Dak- en thuisloosheid komt niet alleen voor in centrumgemeente Zwolle, maar in alle gemeenten van de regio, ook de kleinere. Het percentage dak- en thuisloze personen per gemeente varieert van 0,04% tot 0,82%. We zien in vrijwel alle gemeenten een diversiteit aan leefsituaties van dak- en thuisloosheid. In de kleinere gemeenten verblijven relatief minder mensen in de openbare ruimte en in opvangvoorzieningen, en relatief meer mensen in niet-conventionele woonruimten of bij familie, vrienden of derden, vergeleken met de grotere centrumgemeente. Lokale verschillen hangen samen met aanwezige voorzieningen en de mate waarin relevante organisaties zijn betrokken bij de telling.

05

Instellingen worden noodgedwongen gebruikt als opvanglocaties

De ETHOS-Light classificatie omvat ook mensen die langer dan nodig in een instelling verblijven, uitsluitend vanwege het ontbreken van passende huisvesting. De instelling fungeert in zulke gevallen feitelijk als opvanglocatie. In regio IJssel-Vecht komt dit voor bij instellingen zoals beschermd wonen, gevangenis, GGZ en asielopvang (AZC's). In totaal verblijven 273 personen langer in een instelling vanwege gebrek aan passende huisvesting. Dit heeft grote impact op de levens van betrokkenen en vergroot de druk op instellingen. Professionals zien het tekort aan betaalbare en passende woonplekken als de belangrijkste oorzaak dat mensen onnodig lang in instellingen blijven.

Referenties

Al Shamma, S., Van Straatten, B., Boersma, S., Rodenburg, S., Van der Laan, J., Van de Mheen, D. & Wolf, J. (2015). Dakloze mensen in de vier grote steden: veranderingen in 2,5 jaar. Eindrapportage Coda-G4. Rotterdam: Instituut voor Verslavingsonderzoek.

Baptista, I., & Marlier, E. (2019). Fighting homelessness and housing exclusion in Europe: A study of national policies. European Social Policy Network (ESPN). European Commission.

Centraal Bureau voor de Statistiek (2025). Dakloze mensen 18 tot 65 jaar, persoonskenmerken. CBS StatLine. Geraadpleegd op 2 september 2025, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/cijfers/detail/85616NED>.

Edgar, B. (2012). The ETHOS definition and classification of homelessness and housing exclusion. European Journal of Homelessness, 6, 219-226.

FEANTSA. (2005). ETHOS: European Typology of Homelessness and Housing Exclusion. Verkregen via: [ethos2484215748748239888.pdf](https://www.feantsa.org/download/ethos2484215748748239888.pdf) (feantsa.org).

FEANTSA. (2018). ETHOS Light: European Typology of Homelessness and Housing Exclusion. Measurement of Homelessness at European Union Level. Verkregen via: www.feantsa.org/download/fea-002-18-update-ethos-light-0032417441788687419154.pdf.

Hermans, K. (2021). Tellingen dak- en thuisloosheid. Globaal rapport. Verkregen via https://media.kbsrb.be/nl/media/7768/pub2021_3767_dakenthuisloosheid_globaal_nl_def.pdf.

Schel, S., Wewerinke, D., De Vries, J. & Van Doorn, L. (2023). Nieuwe telling van dak- en thuisloosheid. Sociaal Bestek. Verkregen via: [Nieuwe telling van dak- en thuisloosheid](https://www.sociaalbestekpremium.nl/nieuwe-telling-van-dak-en-thuisloosheid) (sociaalbestekpremium.nl).

Deelnemende organisaties

1. Alfa-college
2. Autisme Zwolle
3. Baptistengemeente Zwolle
4. Body Workx
5. Buitenplaats Hessemmerland B.V.
6. Burke Zorgt
7. CareX Overijssel
8. Cibap Creatieve Vakschool
9. Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA)
10. Creating Balance
11. De Gift City
12. De Kern Maatschappelijke Dienstverlening
13. De Ooievaar Verloskundigen
14. De Stuw
15. De Zorgerije
16. deltaWonen
17. Diaconaal Platform Zwolle
18. Eleos Zwolle
19. Fikara Bewindvoering B.V.
20. Gemeente Zwolle
21. Gemeente Ommen
22. Gemeente Dalfsen
23. Gemeenten Hardenberg
24. Gemeente Kampen
25. Gemeente Staphorst
26. Gemeente Steenwijkerland
27. Gemeente Zwartewaterland
28. GGD IJsselland
29. Groot Nibbelink Mediation
30. De Herberg Zwolle
31. Het 8ste werk
32. Huisarts [praktijk anoniem]
33. Humanitas Thuisadministratie
34. IJssel Bewindvoering
35. Infopunt Bibliotheek Dalfsen
36. Inloophuis De Bres
37. Inversie Bewind
38. JB Ambulantezorg
39. Jeugd GGZ Zwolle
40. Kadera, aanpak huiselijk geweld
41. Kamers met Aandacht
42. Klein en Groot Mediation
43. Kracht Zorg en Welzijn
44. Leger des Heils
45. Limor Zwolle
46. Mediator Zwolle
47. Mediators Network
48. Miesbahoel Islam Zwolle
49. Miranda bewindvoering
50. Omegagroep
51. Onder de Pannen Zwolle
52. Oostenbrink Mediation
53. Participlaza
54. PerspektieV B.V.
55. PGVZ Thuiszorg
56. PI Zwolle
57. Politie
58. Recht aan Tafel
59. Reclassering Leger des Heils
60. Reclassering Nederland
61. RIBW Overijssel
62. SAAM Welzijn
63. Samen Doen Hardenberg
64. Schuldhulpmaatje Ommen
65. Spectrum Bewindvoering
66. Stichting Barka
67. Stichting Focus Zwolle
68. Stichting JY
69. Stichting Limor
70. Tactus Verslavingszorg
71. Tinten
72. Trajectum

- 73. Travers
- 74. Trias Jeugdhulp
- 75. Ulu Moskee
- 76. Uniecare
- 77. Vakantiepark [anoniem]
- 78. Van Kammen Begeleiding
- 79. Vechtdal Wonen
- 80. Verloskundigenpraktijk Stadshagen
- 81. VluchtelingenWerk
- 82. Wetland Wonen Groep
- 83. Woonstichting Vechthorst
- 84. Youth for Christ Zwolle
- 85. Zone.college Zwolle

Deelnemende organisaties die niemand in beeld hadden op de teldag

1. De warmlopers Zwolle - Het Eetcafé	22. Weijenberg Mediation kind- en gezinsbegeleiding
2. Deltion College Zwolle	23. Woonconcept Steenwijkerland
3. Droom van Zwolle	24. Zwolle Actief
4. Eddy Kolk Mediation Steenwijk	25. ZwolleDoet
5. GewoonZes team Kampen	
6. Greidanus Hardenberg	
7. Huisartsenpraktijk Tuk Steenwijkerland	
8. InKontakt Zwolle ambulante begeleiding	
9. Isala Ziekenhuis Zwolle	
10. Jan Arends ambulante begeleiding Zwolle	
11. Koerhuis Kersten Familierechtadvocaten en Scheidingsmediators	
12. Landstede Groep Zwolle	
13. Meesterwerk Zwolle	
14. Mens helpt Mens Hardenberg	
15. Saxenburgh Ziekenhuis Hardenberg	
16. Schaeffer Mediation Zwolle	
17. ScheidingsWijze Zwolle	
18. Stadkamer Zwolle	
19. Timon	
20. Trefkoele Plus Dalfsen	
21. Verloskundigenpraktijk Steenwijk	

